

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος

Ενότητα 3:

Πρόσληψη στην αρχαιότητα:

Ο Αΐαντας του Σοφοκλή και της Επικής Παράδοσης.

Ευφημία Δ. Καρακάντζα

Τμήμα Φιλολογίας

Σκοποί ενότητας

- Ανάγνωση - άξονες ερμηνείας του *Αΐαντα* του Σοφοκλή και παρουσίαση του εσωτερικού διαλόγου του ποιητή με τους προκατόχους του.
- Διερεύνηση των δανείων που οφείλει ο Σοφοκλής στον Όμηρο και τον επικό κύκλο και του τρόπου με τον οποίο μετασχηματίζει το υλικό της παράδοσης στην σύνθεση του δικού του *Αΐαντα* (έργου).

Περιεχόμενα ενότητας

- Αΐαντας του Σοφοκλή.
- Ομήρου *Ίλιάς*.
- Τρωικός Επικός Κύκλος.
- Αξιακό σύστημα της κλασικής πόλεως vs ιλιαδικού συστήματος.

Eating from the tables of others

Sophocles' *Ajax* and the Greek Epic Cycle

Efimia D. Karakantza

ἔχαιρε δὲ Σοφοκλῆς τῷ ἐπικῶ κύκλῳ

Athenaeus Deipn 277c

τεμάχη εἶναι ἔλεγεν τῶν Ὀμήρου
μεγάλων δεῖπνων

Athenaeus *Deipn* 347e

polis' value system

Ajax

ἕρκος Ἀχαιῶν

Judgment of Arms

- a. κατὰ βούλησιν Ἀθηναῖς
 - b. ἐμμανής
 - c. ἑαυτὸν ἀναιρεῖ
-

παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ
Παλλὰς Ἀθήνη

Od. 11.547

Αΐας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε
δηϊοτῆτος/ ἦρω Πηλεΐδην, οὐδ' ἤθελε δῖος
Ὀδυσσεύς

Ilias Parva F2A Davies

πῶς ἐπεφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον
ἔειπες/ {ψεῦδος};

Ilias Parva F2A Davies

Καί κε γυνή φέροι ἄχθος, ἐπεὶ κεν ἀνήρ
ἀναθείη·/ ἄλλ' οὐκ ἂν μαχέσαιτο,

Aristophanes *Eg* 1056-57

κρυφίαισι γὰρ ἐν ψάφοις Ὀδυσσῆ
Δαναοὶ θεράπευσαν

Pindar *Nem.* 8.26

ΤΕΥ. Κλέπτῃς γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς ἠϋρέθῃς.
ΜΕ. Ἐν τοῖς δικασταῖς, κούκ ἐμοί, τόδ' ἐσφάλη

Sophocles *Ajax* 1135-36

Οὐκ οὖν γέλωσ ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς
γελαῖν;

Sophocles *Ajax* 79

ἐποικτίρω δέ νιν δύστηνον ἔμπας,
καίπερ ὄντα δυσμενῆ, ὀθούνεκ' ἄτη
συγκατέζευκται κακῆ, οὐδέν τὸ τούτου
μᾶλλον ἢ τοῦμὸν σκοπῶν.

Sophocles *Ajax* 121-24

Ὅρω γὰρ ἡμᾶς οὐδέν ὄντας ἄλλο πλὴν
εἶδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν

Sophocles *Ajax* 125-26

Ajax' hybris

Πάτερ, θεοῖς μὲν κἄν ὁ μηδὲν ὦν ὁμοῦ
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
κείνων πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.

Sophocles *Ajax* 767-69

Ajax' hybris

Ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας/
ἴστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὐποτ' ἐκρήξει μάχη

Sophocles *Ajax* 774-75

Ajax' humiliation

Οἴμοι γέλωτος, οἶον ὑβρίσθην ἄρα.

Sophocles *Ajax* 368

Ajax' humiliation

Ἄλλά μ' ἄ Διός μ' ἄλκίμα θεὸς ὀλέθριον
αἰκίζει

Sophocles *Ajax* 401-2

Καὶ νῦν τί χρὴ δρᾶν;

Sophocles *Ajax* 457

ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν ἢ καλῶς τεθνηκέναι
τὸν εὐγενῆ χρῆ. Πάντ' ἀκήκοας λόγον.

Sophocles *Ajax* 479-80

ἦ μυρί' Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκε,
πολλὰς δ' ἰφθίμους ψυχὰς Ἄϊδι προΐαψεν
ἡρώων,

Homer *Iliad* 2-4

Sophocles' Ajax

The best of the Achaeans

New political discourse

Communal instead of individual values

Τέλος Ενότητας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

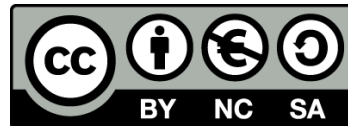
Σημείωμα Αναφοράς

Copyright: Πανεπιστήμιο Πατρών, Ευφημία Δ. Καρακάντζα, 2015. Ευφημία Δ. Καρακάντζα. «Πρόσληψη του Αρχαίου Ελληνικού Δράματος. Πρόσληψη στην αρχαιότητα: Ο Αΐαντας του Σοφοκλή της Επικής Παράδοσης». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/LIT1919/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λπ., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Πατρών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

